

VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS APSKRITYJE

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai

Kopija
Vilniaus miesto savivaldybės merui
Remigijui Šimašiui

TEIKIMAS DĖL VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2017-05-31 SPRENDIMO NR. 1-985 PAKEITIMO

2017 m. liepos 11 d. Nr. 1T-16
Vilnius

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2017-05-31 priėmė sprendimą Nr. 1-985 „Dėl klasių komplektų ir priešmokyklinio ugdymo grupių skaičiaus, mokinių ir vaikų skaičiaus vidurkio klasėse ir grupėse pagal bendrąsias ir priešmokyklinio ugdymo programas savivaldybės ugdymo įstaigoms ir jų skyriams 2017-2018 mokslo metams nustatymo“ (toliau – Sprendimas). Sprendimo 1.1 punktu nustatė *klasių komplektų skaičių ir mokinių skaičiaus vidurkį klasėse pagal vykdomas bendrąsias programas 2017–2018 mokslo metams pagal 1 priedą*, o Sprendimo 1.2 punktu nustatė *priešmokyklinio ugdymo grupių skaičių ir vaikų skaičiaus vidurkį grupėse pagal vykdomas priešmokyklinio ugdymo programas 2017–2018 mokslo metams pagal 2 priedą*.

I. Sprendimo 1 priede nustatytas klasių komplektų skaičius ir mokinių skaičiaus vidurkis klasėse pagal vykdomas bendrąsias programas, o šio priedo papildomoje lentelėje (toliau – 1 priedo papildoma lentelė) detalizuotas klasių komplektų skaičius ir mokinių skaičiaus vidurkis kiekvienoje konkrečioje klasėje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-06-29 nutarimu Nr. 768 patvirtintų Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 25.7 punkte nurodyta, kad *klasės, tam tikrais atvejais jungtinės klasės sudaromos taip, kad užtikrintų bendrųjų ugdymo programų ir bendrųjų ugdymo planų įgyvendinimą ir atitiktų klasių, jungtinių klasių bendrosiose bendrojo ugdymo mokyklose sudarymo mokslo metų pradžioje kriterijus, nurodytus Taisyklių 1 priede, ir klasių, jungtinių klasių bendrojo ugdymo mokyklose specialiujų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams sudarymo mokslo metų pradžioje kriterijus, nurodytus Taisyklių 2 priede*.

Taisyklių 1 priede nurodyta, kad didžiausias mokinių skaičius klasėje, kurioje ugdoma pagal:

- 1) pradinio ugdymo programą – **24** mokiniai;
- 2) pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis, vidurinio ugdymo programą – **30** mokinių;
- 3) suaugusiųjų pradinio, pagrindinio bei vidurinio ugdymo programas – **40** mokinių.

Taisyklių 2 priedo 1 eilutėje nurodyta, kad didžiausias mokinių skaičius klasėje, kurioje mokoma pagal specializuoto ugdymo krypties ar nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu, bendrojo ugdymo programas – **30** mokinių.

1 priedo papildomos lentelės 1 eilutės 2, 3 bei 4 klasėse, 2 eilutės 9 bei 11 klasėse, 3 eilutės – 12 klasėje, 4 eilutės – 2 bei 3 klasėse, 5 eilutės – 2, 3, 4 bei 12 klasėse, 7 eilutės – 6 klasėje, 13

eilutės – 12 klasėje, 14 eilutės – 10 klasėje, 15 eilutės – 11 ir 12 klasėse, 22 eilutės – 4 klasėje, 26 eilutės – 12 klasėje, 28 eilutės – 1-4 klasėse, 30 eilutės – 4 klasėje, 32 eilutės – 12 klasėje, 34 eilutės – 10 bei 12 klasėse, 36 eilutės – 1, 2 bei 12 klasėse, 39 eilutės – 8 klasėje, 40 eilutės – 3 klasėje, 43 eilutės – 4 klasėje, 45 eilutės – 4 klasėje, 46 eilutės – 2 klasėje, 48 eilutės – 2, 3 bei 4 klasėse, 49 eilutės – 1 bei 2 klasėse, 52 eilutės – 8 klasėje, 55 eilutės – 2 klasėje, 58 eilutės – 2 bei 3 klasėse, 61 eilutės – 3 bei 4 klasėse, 63 eilutės – 2-4 klasėse, 64 eilutės – 4 klasėje, 65 eilutės – 4 klasėje, 66 eilutės – 2 bei 4 klasėse, 67 eilutės – 2-4 klasėse, 71 eilutės – 2 bei 3 klasėse, 72 eilutės – 1, 2 bei 4 klasėse, 73 eilutės – 2 bei 4 klasėse, 74 eilutės – 3 bei 4 klasėse, 75 eilutės – 1 bei 3 klasėse, 76 eilutės – 2 klasėje, 77 eilutės – 3 bei 4 klasėse, 79 eilutės – 3 bei 4 klasėse, 81 eilutės – 1-4, 6-8 klasėse, 83 eilutės – 3-4 klasėse, 84 eilutės – 2 klasėje, 86 eilutės – 2-4 klasėse, 87 eilutės – 3 bei 4 klasėse, 88 eilutės – 4 klasėje, 90 eilutės – 4 klasėje, 91 eilutės – 2-4 klasėse, 92 eilutės – 2 bei 3 klasėse, 93 eilutės – 2-3 klasėse, 94 eilutės – 3 klasėje, 95 eilutės – 2-4 klasėse, 96 eilutės – 2 bei 3 klasėse, 97 eilutės – 2-4 klasėse, 98 eilutės – 2 klasėje, 99 eilutės – 2 bei 4 klasėse, 101 eilutės – 2 klasėje, 103 eilutės – 1-4 klasėse, 104 eilutės – 2 klasėje, 105 eilutės – 1-3 klasėse, 106 eilutės – 4 klasėje, 108 eilutės – 2 bei 4 klasėse, 109 eilutės – 1-4 klasėse, 111 eilutės – 1 bei 3 klasėse, 114 eilutės – 1 klasėje **nustatytas mokinių skaičius viršija Taisyklių 1 priede nustatytą didžiausią mokinių skaičių klasėje, todėl neatitinka Taisyklių 25.7 punkto bei Taisyklių 1 priedo reikalavimų.**

II. Sprendimo 2 priedo 1, 3, 8 – 14, 15 (grupė lietuvių ugdomąja kalba), 16, 18, 20 (grupė lietuvių ugdomąja kalba), 23 – 28, 30, 31, 34, 36 – 39, 41 – 44, 46 – 49, 51, 52, 56, 58, 59 (grupė lietuvių ugdomąja kalba), 60, 61, 63 – 68, 74, 75, 78, 80, 82 (grupė rusų ugdomąja kalba), 84, 86, 88, 89 (grupė lietuvių ugdomąja kalba), 93 – 95, 98, 103, 104, 106, 111, 113, 116, 118 (grupė lietuvių ugdomąja kalba), 119, 124, 127 – 130, 133, 139, 146, 147, 156 eilutėse **nustatytas vidutinis vaikų skaičius priešmokyklinio ugdymo grupėje (klasėje) viršija leidžiamą maksimalų vaikų skaičių grupėje, kuris turi būti ne didesnis nei 20**, ir taip pažeidžia žemiau nurodytų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 40 straipsnio 1 dalis numato, jog mokymosi aplinka mokykloje ir mokinių mokymosi krūvis turi atitikti higienos normas ir teisės aktų nustatytus mokinių saugos bei sveikatos reikalavimus ir laiduoti švietimo programų vykdymą.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-11-21 įsakymu Nr. V-1106 patvirtinto Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo 19 punkte imperatyviai nustatyta, kad *grupėje vaikų skaičius negali viršyti pagal amžiaus grupes Lietuvos higienos normoje HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, nurodyto vaikų skaičiaus.*

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma) 5 punktas nustato, jog vaikų ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo grupės formuojamos iš to paties arba skirtingo amžiaus vaikų, užtikrinant vaiko dienos ir ugdymo režimo fiziologinius ir amžiaus ypatumus. **Grupių sąrašai turi būti sudaromi neviršijant šioje higienos normoje pagal amžiaus grupes nurodyto vaikų skaičiaus: nuo 3 metų iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 20 vaikų (5.4. p.) <...>“.** Higienos normos 2 punkte nustatyta, jog šios higienos normos reikalavimai privalomi švietimo teikėjams, vykdančioms ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, jų steigėjams bei kitiems šiame punkte išvardintiems subjektams.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra konstatavęs, kad *šios teisės aktų nuostatos (Įstatymo 40 straipsnio 1 dalis bei Higienos normos 5 punktas) nenumato jokių išimčių, kurios galėtų pateisinti galimą didesnę vaikų grupėje (klasėje) vidurkį, todėl net ir nustatant tik vaikų grupėje vidurkį, turėtų būti paisoma Higienos normos reikalavimų* (2016-05-04 nutartis adm. byloje Nr. eA-426-602/2016).

Pabrėžtina, jog Higienos norma yra skirta būtent tam, jog apsaugotų socialiai labiau pažeidžiamą asmenų grupę – vaikus. Akcentuotina ir tai, kad nesilaikant imperatyvaus Higienos norma nustatyto maksimalaus vaikų pagal amžiaus grupes skaičiaus reikalavimo, kyla pagrįsta rizika pažeisti ir kitus Higienos normos reikalavimus, tokius kaip minimalaus grupės patalpų/erdvių ploto, skiriamo vienam vaikui, normatyvus (akivaizdu, kad didinant vaikų skaičių grupėse, grupių patalpų plotas atitinkamai nedidės), reikalavimus sanitarinių įrenginių grupėje skaičiui ir pan. (Higienos normos 28, 40 punktai), būtinus sveikai ir saugiai vaikų aplinkai užtikrinti, tinkamai jų priežiūrai organizuoti. Be to, kuo didesnis vaikų skaičius grupėje, tuo didesnė vaikų sergamumo, traumų ir kitų nelaimingų atsitikimų tikimybė.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento 2017-06-23 rašte Nr. A51-41922/17(3.3.13.1-EM4) nurodyta, kad 2017 metų birželio 22 dienos duomenimis yra laisvos 484 vietos priešmokyklinio amžiaus vaikams. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad savivaldybės taryba turi galimybę nustatyti priešmokyklinio ugdymo grupių ir vaikų skaičiaus vidurkį taip, kad nebūtų pažeisti Higienos normų reikalavimai.

III. VSĮ 4 straipsnio 1 dalies 6 punktas įtvirtina, jog vietos savivalda yra grindžiama *savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumu*, t. y. *savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla bei visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus*. Taigi, teisėtumo principas įpareigoja laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybės taryba savo sprendimu negali pakeisti imperatyvių teisės aktų nuostatų.

Pažymėtina, kad Vilniaus miesto savivaldybės taryba, Sprendimo 1 priede konkrečiose mokyklose nustatydamą didesnį mokinių skaičių nei leidžia teisės aktai bei 2 priede konkrečioms priešmokyklinį ugdymą teikiančioms įstaigoms nustatydamą didesnį nei 20 vidutinį vaikų skaičių priešmokyklinio ugdymo grupėse, **pažeidė ne tik imperatyvias nurodytų teisės aktų nuostatas ir teisėtumo principą, bet ir neužtikrina vaiko teisių į sveiką ir saugią ugdymosi aplinką.**

Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – VTAPI) 8 straipsnis reglamentuoja vaiko teisę būti sveikam, numatant jog ši teisė yra garantuojama tiek priemonėmis, leidžiančiomis sudaryti vaikui sveiką ir saugią aplinką (1 p.), tiek vaiko sveiko gyvenimo būdo ugdymu (informacija, švietimu ir kt.) (5 p.), tiek ir kitomis įstatymų nustatytais vaiko sveikatos apsaugos garantijomis bei lengvatomis (6 p.). VTAPI 58 straipsnis išvardina eilę vaiko teisių apsaugą Lietuvos Respublikoje užtikrinančių asmenų, tarp kurių yra ir vietos savivaldos institucijos (2 punktas). Todėl atvejai, kai savivaldybės viešojo administravimo subjektas, privalantis užtikrinti teisės aktais garantuojamas vaiko teises, priima aktą, galintį jas pažeisti (t. y. vaikų teises į tinkamą priešmokyklinį ir bendrąjį ugdymą, sveiką, saugią ir higienos normas atitinkančią aplinką), nėra pateisinami. Esant perpildytai vaikų grupei/klasei kiltų grėsmė tiek tinkamai vaikų priežiūrai, tiek jų ugdymo kokybei.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu, siūlau Vilniaus miesto savivaldybės tarybai svarstyti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017-05-31 sprendimo Nr. 1-985 1 priedo papildomos lentelės 1 eilutės 2, 3 bei 4 klasėse, 2 eilutės 9 bei 11 klasėse, 3 eilutės – 12 klasėje, 4 eilutės – 2 bei 3 klasėse, 5 eilutės – 2, 3, 4 bei 12 klasėse, 7 eilutės – 6 klasėje, 13 eilutės – 12 klasėje, 14 eilutės – 10 klasėje, 15 eilutės – 11 ir 12 klasėse, 22 eilutės – 4 klasėje, 26 eilutės – 12 klasėje, 28 eilutės – 1-4 klasėse, 30 eilutės – 4 klasėje, 32 eilutės – 12 klasėje, 34 eilutės – 10 bei 12 klasėse, 36 eilutės – 1, 2 bei 12 klasėse, 39 eilutės – 8 klasėje, 40 eilutės – 3 klasėje, 43 eilutės – 4 klasėje, 45 eilutės – 4 klasėje, 46 eilutės – 2 klasėje, 48 eilutės – 2, 3 bei 4 klasėse, 49 eilutės – 1 bei 2 klasėse, 52 eilutės – 8 klasėje, 55 eilutės – 2 klasėje, 58 eilutės – 2 bei 3 klasėse, 61 eilutės – 3 bei 4 klasėse, 63 eilutės – 2-4 klasėse, 64 eilutės – 4 klasėje, 65 eilutės – 4 klasėje, 66 eilutės – 2 bei 4 klasėse, 67 eilutės – 2-4 klasėse, 71 eilutės – 2 bei 3 klasėse, 72 eilutės – 1, 2 bei 4 klasėse, 73 eilutės – 2 bei 4 klasėse, 74 eilutės – 3 bei 4 klasėse, 75 eilutės – 1 bei 3 klasėse, 76 eilutės – 2 klasėje, 77 eilutės – 3 bei 4 klasėse, 79 eilutės – 3 bei 4 klasėse, 81 eilutės – 1-4, 6-8 klasėse, 83 eilutės – 3-4 klasėse, 84 eilutės – 2 klasėje, 86 eilutės – 2-4 klasėse, 87 eilutės – 3 bei 4

klasėse, 88 eilutės – 4 klasėje, 90 eilutės – 4 klasėje, 91 eilutės – 2-4 klasėse, 92 eilutės – 2 bei 3 klasėse, 93 eilutės – 2-3 klasėse, 94 eilutės – 3 klasėje, 95 eilutės – 2-4 klasėse, 96 eilutės – 2 bei 3 klasėse, 97 eilutės – 2-4 klasėse, 98 eilutės – 2 klasėje, 99 eilutės – 2 bei 4 klasėse, 101 eilutės – 2 klasėje, 103 eilutės – 1-4 klasėse, 104 eilutės – 2 klasėje, 105 eilutės – 1-3 klasėse, 106 eilutės – 4 klasėje, 108 eilutės – 2 bei 4 klasėse, 109 eilutės – 1-4 klasėse, 111 eilutės – 1 bei 3 klasėse, 114 eilutės – 1 klasėje nustatyto vaikų skaičiaus pakeitimo, suderinant su Taisyklių nuostatomis, klausimą **(t.y. nustatyti 1-4 klasėse ne didesnę kaip 24, o 5-12 klasėse ne didesnę kaip 30 vaikų skaičių)** bei 1.2 punktu patvirtinto 2 priedo 1, 3, 8 – 14, 15 (grupė lietuvių ugdomąja kalba), 16, 18, 20 (grupė lietuvių ugdomąja kalba), 23 – 28, 30, 31, 34, 36 – 39, 41 – 44, 46 – 49, 51, 52, 56, 58, 59 (grupė lietuvių ugdomąja kalba), 60, 61, 63 – 68, 74, 75, 78, 80, 82 (grupė rusų ugdomąja kalba), 84, 86, 88, 89 (grupė lietuvių ugdomąja kalba), 93 – 95, 98, 103, 104, 106, 111, 113, 116, 118 (grupė lietuvių ugdomąja kalba), 119, 124, 127 – 130, 133, 139, 146, 147, 156 eilutėse nustatyto vidutinio vaikų skaičiaus grupėse pakeitimo, suderinant su aukščiau minėtų teisės aktų nuostatomis klausimą **(t.y. nustatyti grupėse ne didesnę kaip 20 vaikų skaičių)**.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje (bet ne vėliau kaip per mėnesį) nuo teikimo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos. Informuoju, jog per nustatytą terminą nepakeitus ginčijamo teisės akto (nepranešus apie teikimo įvykdymą ar atsisakius jį tenkinti) bus kreipiamasi į teismą.

Taip pat informuoju, jog vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 5 punktu, Vyriausybės atstovas turi teisę nustatyti kitą nurodytų veiksmų įvykdymo terminą, jeigu gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto motyvuotas prašymas šį terminą pratęsti.

Vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 9 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šia informacija supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovė

Vilda Vaičiūnienė